

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

طراحی نشانه، تصویرگری کتاب کودک و نظارت چاپ

رشته فتو - گرافیک

گروه هنر

شاخه فنی و حرفه‌ای

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: طراحی نشانه، تصویرگری کتاب کودک و نظارت چاپ - ۲۱۱۵۹۳

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: خدیجه بختیاری، ماندانا منوچهری، محبوبه خاقانی، شیدا حسامی و سمیه نسیمصفت (اعضای شورای برنامه‌ریزی)

مسعود سپهر (پودمان ۱)، مسعود نجابتی (پودمان ۲)، گلنار ثروتیان (پودمان ۳)، حمیدرضا بختیاری فرد،

مسعود جزنی (پودمان ۴)، فرح محبوبی (پودمان ۵) (اعضای گروه تألیف) - عزت الله خیرالله (ویراستار ادبی)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: خدیجه بختیاری (مدیر هنری) - سمیه نصری (طراح جلد) - یلدا ابوسعیدی و سمیه نصری (صفحه‌آرا) -

نیما پورحسینی جورشری (عکاس)

نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهیدموسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir و www.irtextbook.ir

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱

(دارو پخش) تلفن: ۵- ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰ / صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ چهارم ۱۳۹۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ملت شریف ما اگر در این انقلاب بخواهد پیروز شود باید دست از استین
برآرد و به کار بپردازد. از متن دانشگاه‌ها تا بازارها و کارخانه‌ها و مزارع و
باغستان‌ها تا آنجا که خودکفا شود و روی پای خود بایستد.

امام خمینی (قَدَسَ سِرُّهُ)

	پودمان اول
۱۳	نشانه نشانه
۱۴	نشانه چیست؟.....
۱۶	کاربرد «نشانه» در ارتباط تصویری
۱۸	نشانه‌ها از نظر شکل
۱۸	نشانه‌های تصویری.....
۱۹	نشانه نوشته (لوگو تایپ).....
۲۰	نشانه با حروف اختصاری.....
۲۱	آمیختن چند شیوه در طراحی یک نشانه.....
۲۳	نشانه‌ها از نظر شیوه ارتباط با موضوع.....
۲۵	نشانه‌های راهنمای تصویری (پیکتوگرام).....
۲۷	ویژگی‌های پیکتوگرام.....
۲۸	انواع پیکتوگرام
۲۸	نشانه‌های راهیابی.....
۲۹	نشانه‌های رفاهی.....
۳۰	نشانه‌های ایمنی.....
۳۰	نشانه‌های هشداردهنده.....
۳۱	نشانه‌های بازدارنده.....
۳۲	آشنایی با هندسه، فرم و محتوا.....
۳۳	طراحی کردن نمونه‌های اولیه.....
	پودمان دوم
۳۷	مقدمه.....

۳۹	نشانه‌های نوشتاری به دوبرخش تقسیم می‌شوند.....
۴۰	روش‌های طراحی نشانه نوشتاری.....
۴۰	۱- نشانه‌هایی که بر پایه اقلام خوش نویسی پدید می‌آیند.....
۵۰	۲- طراحی نشانه مبتنی بر خطوط دست‌نویس.....
۵۲	۳- نشانه‌هایی که با استفاده از حروف تاییبی ساخته می‌شوند.....
۶۴	طراحی «نشانه نوشته» در کادر.....
۶۵	تأثیرات رنگ در نشانه.....
۶۶	۴- نشانه‌هایی که ساختار هندسی دارند.....
۶۹	نشانه نوشتار در پرچم جمهوری اسلامی.....
۷۰	خوانایی لوگوتایپ.....
۷۳	باز طراحی.....
۷۵	تطبیق لوگوتایپ با الفبای بومی.....

پودمان سوم

۸۱	تصویر سازی کتاب کودک.....
۹۰	تقسیم متن به تعداد تصاویر.....
۹۱	شخصیت سازی (شخصیت های خیالی).....
۹۸	آموزش شخصیت سازی.....
۱۰۳	طراحی شخصیت.....
۱۰۹	شخصیت سازی حیوانات.....
۱۱۴	جان بخشیدن به اشیا.....
۱۱۷	طراحی استوری بورد.....
۱۱۸	انتخاب زاویه دید مناسب.....

۱۲۵ تکنیک ، اجرا و ارائه
۱۳۳ عوامل مؤثر در قیمت گذاری آثار
۱۳۷ آشنایی با انواع قرارداد و نحوه عقد قرارداد و توافق با کارفرما

پودمان چهارم

۱۴۳ فرایند چاپ
۱۴۵ نظارت بر چاپ از کجا آغاز می شود؟
۱۴۵ ویژگی های کاغذ و مقوا
۱۴۵ اندازه کاغذ
۱۴۸ راه و بیراه کاغذ
۱۴۹ تشخیص راه و بیراه کاغذ
۱۵۰ جرم و ضخامت کاغذ
۱۵۰ کاغذهای مورد استفاده در چاپ
۱۵۵ اندازه کتاب ها
۱۵۶ ارتباط اندازه زینک با ماشین چاپ
۱۵۷ ارتباط ابعاد کاغذ، پلیت با ماشین چاپ افست
۱۵۹ لیتوگرافی
۱۶۱ شکل هافتن یا ترام
۱۶۳ زاویه ترام
۱۶۵ هافتن عنصر بنیادین لیتوگرافی
۱۶۵ ابزارهای ایجاد هافتن دیجیتال
۱۶۷ روش ایجاد هافتن به کمک رایانه
۱۷۱ ابزار مدیریت رنگ در کار چاپی
۱۷۱ حد نظارت متعارف

پودمان پنجم

۱۸۳ روند انجام کار از سفارش تا اجرا
۱۸۵ انواع وزن (گرماتژ) کاغذ
۱۸۸ ترسیم، طرح گسترده و خط «تا»
۱۸۹ ترسیم، طرح گسترده جعبه، خط «تا» تیغ و برش
۱۹۳ طراحی کارت
۱۹۷ ساخت ماکت

۲۰۱	فرم چاپی یا فرم‌بندی چیست؟
۲۱۰	برش و بسته بندی
۲۱۶	مراحل کنترل ارسال سند به لیتوگرافی، تهیه زینک و برای فرم‌بندی
۲۱۷	مسیر تبدیل فونت به تصویر در نرم‌افزار ایلاستریاتور
۲۱۷	اور پرینت (Overprint)
۲۱۸	مسیر Overprint در نرم افزارهای Ai و Id
۲۲۳	صحافی
۲۲۷	مراحل صحافی
۲۲۸	تا
۲۲۹	ترتیب
۲۳۰	روش قرارگیری فرم‌ها در زمان ترتیب کردن
۲۳۱	انواع شیوه های اتصال فرم ها
۲۳۱	دوخت
۲۳۲	منگنه یا دوخت مفتولی
۲۳۲	ته چسب
۲۳۳	ساخت جلد
۲۳۶	اتصال بدنه به جلد
۲۴۱	منابع تصویری

شرایط در حال تغییر دنیای کار در مشاغل گوناگون، توسعه فناوری‌ها و تحقق توسعه پایدار، ما را بر آن داشت تا برنامه‌های درسی و محتوای کتاب‌های درسی را در ادامه تغییرات پایه‌های قبلی براساس نیاز کشور و مطابق با رویکرد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران در نظام جدید آموزشی بازطراحی و تألیف کنیم. مهم‌ترین تغییر در کتاب‌ها، آموزش و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است. شایستگی، توانایی انجام کار واقعی بطور استاندارد و درست تعریف شده است. توانایی شامل دانش، مهارت و نگرش می‌شود. در رشته تحصیلی - حرفه ای شما، چهار دسته شایستگی در نظر گرفته شده است:

۱. شایستگی‌های فنی برای جذب در بازار کار مانند توانایی طراحی نشانه و پیکتوگرام و تصویرسازی کتاب

۲. شایستگی‌های غیر فنی برای پیشرفت و موفقیت در آینده مانند نوآوری و مصرف بهینه

۳. شایستگی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات مانند کار با نرم افزارها

۴. شایستگی‌های مربوط به یادگیری مادام‌العمر مانند کسب اطلاعات از منابع دیگر

بر این اساس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش مبتنی بر اسناد بالادستی و با مشارکت متخصصان برنامه ریزی درسی فنی و حرفه‌ای و خبرگان دنیای کار مجموعه اسناد برنامه درسی رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای را تدوین نموده‌اند که مرجع اصلی و راهنمای تألیف کتاب‌های درسی هر رشته است.

این کتاب دومین کتاب کارگاهی است که ویژه رشته فتو-گرافیک تألیف شده است و شما در طول دو سال تحصیلی پیش رو چهار کتاب کارگاهی و با شایستگی‌های متفاوت را آموزش خواهید دید. کسب شایستگی‌های این کتاب برای موفقیت در شغل و حرفه برای آینده بسیار ضروری است. هنرجویان عزیز سعی نمایید؛ تمام شایستگی‌های آموزش داده شده در این کتاب را کسب و در فرآیند ارزشیابی به اثبات رسانید.

کتاب درسی طراحی نشانه، تصویرگری کتاب کودک و نظارت چاپ شامل پنج پودمان است و هر پودمان دارای یک یا چند واحد یادگیری است و هر واحد یادگیری از چند مرحله کاری تشکیل شده است. شما هنرجویان عزیز پس از یادگیری هر پودمان می‌توانید شایستگی‌های مربوط به آن را کسب نمایید. هنرآموز محترم شما برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات منظور می‌نماید و نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می‌باشد.

همچنین علاوه بر کتاب درسی شما امکان استفاده از سایر اجزاء بسته آموزشی که برای شما طراحی و تألیف شده است، وجود دارد. یکی از این اجزای بسته آموزشی کتاب همراه هنر جو می‌باشد که برای انجام فعالیت‌های موجود در کتاب درسی باید استفاده نمایید. کتاب همراه خود را می‌توانید هنگام آزمون و فرایند ارزشیابی نیز همراه داشته باشید. سایر اجزای بسته آموزشی دیگری نیز برای شما در نظر گرفته شده است که با مراجعه به وبگاه رشته خود با نشانی www.tvoccd.edu.ir می‌توانید از عناوین آن مطلع شوید.

فعالیت‌های یادگیری در ارتباط با شایستگی‌های غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای، حفاظت از محیط زیست و شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر و فناوری اطلاعات و ارتباطات همراه با شایستگی‌های فنی طراحی و در کتاب درسی و بسته آموزشی ارائه شده است. شما هنرجویان عزیز کوشش نمایید این شایستگی‌ها را در کنار شایستگی‌های فنی آموزش ببینید، تجربه کنید و آنها را در انجام فعالیت‌های یادگیری به کار گیرید.

رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و حفاظتی از اصول انجام کار است لذا توصیه‌های هنرآموز محترمتان در خصوص رعایت مواردی که در کتاب آمده است، در انجام کارها جدی بگیرید.

امیدواریم با تلاش و کوشش شما هنرجویان عزیز و هدایت هنرآموزان گرامی، گام‌های مؤثری در جهت سربلندی و استقلال کشور و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی و تربیت مؤثر و شایسته جوانان برومند مبین اسلامی برداشته شود.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

سخنی با هنرآموزان گرامی

به نام خدا

در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و نیازهای متغیر دنیای کار و مشاغل، برنامه درسی رشته **فتو-گرافیک** طراحی و بر اساس آن محتوای آموزشی نیز تالیف گردید. کتاب حاضر از مجموعه کتاب های کارگاهی می باشد که برای پایه یازدهم تدوین و تألیف گردیده است این کتاب دارای ۵ پودمان است که هر پودمان از یک یا چند واحد یادگیری تشکیل شده است. همچنین ارزشیابی مبتنی بر شایستگی از ویژگی های این کتاب می باشد که در پایان هر پودمان شیوه ارزشیابی آورده شده است. هنرآموزان گرامی می بایست برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات برای هر هنرجو ثبت کنند. نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می باشد و نمره هر پودمان از دو بخش تشکیل می گردد که شامل ارزشیابی پایانی در هر پودمان و ارزشیابی مستمر برای هریک از پودمان ها است. از ویژگی های دیگر این کتاب طراحی فعالیت های یادگیری ساخت یافته در ارتباط با شایستگی های فنی و غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه ای و مباحث زیست محیطی است. این کتاب جزئی از بسته آموزشی تدارک دیده شده برای هنرجویان است که لازم است از سایر اجزاء بسته آموزشی مانند کتاب همراه هنرجو، نرم افزار و فیلم آموزشی در فرایند یادگیری استفاده شود. کتاب همراه هنرجو در هنگام یادگیری، ارزشیابی و انجام کار واقعی مورد استفاده قرار می گیرد. شما می توانید برای آشنایی بیشتر با اجزای بسته-یادگیری، روش های تدریس کتاب، شیوه ارزشیابی مبتنی بر شایستگی، مشکلات رایج در یادگیری محتوای کتاب، بودجه بندی زمانی، نکات آموزشی شایستگی های غیرفنی، آموزش ایمنی و بهداشت و دریافت راهنما و پاسخ فعالیت های یادگیری و تمرین ها به کتاب راهنمای هنرآموز این درس مراجعه کنید. کتاب شامل پودمان های ذیل است:

پودمان اول: با عنوان "**طراحی نشانه و پیکتوگرام**" است که به شیوه های طراحی نشانه و نشانه های راهنمایی تصویری (پیکتوگرام) می پردازد.

پودمان دوم: با عنوان "**نشانه نوشتاری**"، مهارت های طراحی نشانه بر اساس نوشتار و حروف را به هنرجویان آموزش می دهد. پودمان سوم: دارای عنوان "**تصویرسازی کتاب کودک**" است. در این پودمان ضمن بررسی ویژگی های تصویرگری برای کتاب های کودکان و نوجوانان، راه کارهایی تصویرگری برای این گروه سنی را تشریح می کند. پودمان چهارم: "**نظارت بر چاپ**" نام دارد و هنرجویان در این پودمان وظایف یک ناظر چاپ را شناخته و در برخی از فرایندهای آن مهارت کسب می کند.

پودمان پنجم: با عنوان "**صحافی**" سه مهارت "فرم بندی"، "تأ، برش و حجم" و "صحافی" را آموزش می دهد و هنرجویان با کسب این سه مهارت، آمادگی انجام برخی از وظایف حوزه کاری صحافی را خواهند داشت.

دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش

فصل ۱

نشانه و پیکتوگرام

یکی از مهم‌ترین و کاربردی‌ترین تخصص‌های حوزه کاری طراحان گرافیک، طراحی نشانه و پیکتوگرام است. نشانه نقشی است که معنا و مفاهیم گوناگونی را به بیننده منتقل می‌کند و اگرچه ممکن است در ابعاد و اندازه کوچکی به نمایش گذاشته شود (مانند نشانه‌های هویت سازمانی مؤسسات، نشانه‌های کالاها و خدمات و ...) اما همواره مراحل پژوهش و جست‌وجو و پیش‌طراحی آن گسترده بوده و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هنرجویان رشته فتو-گرافیک برای طراحی نشانه و پیکتوگرام نیاز به آموزش‌های مستمر دارند تا بتوانند با کسب مهارت در این زمینه، وظایف کاری مرتبط را انجام دهند.

واحد یادگیری^۱

نشانه و پیکتوگرام (نشانه های راهنمای تصویری)

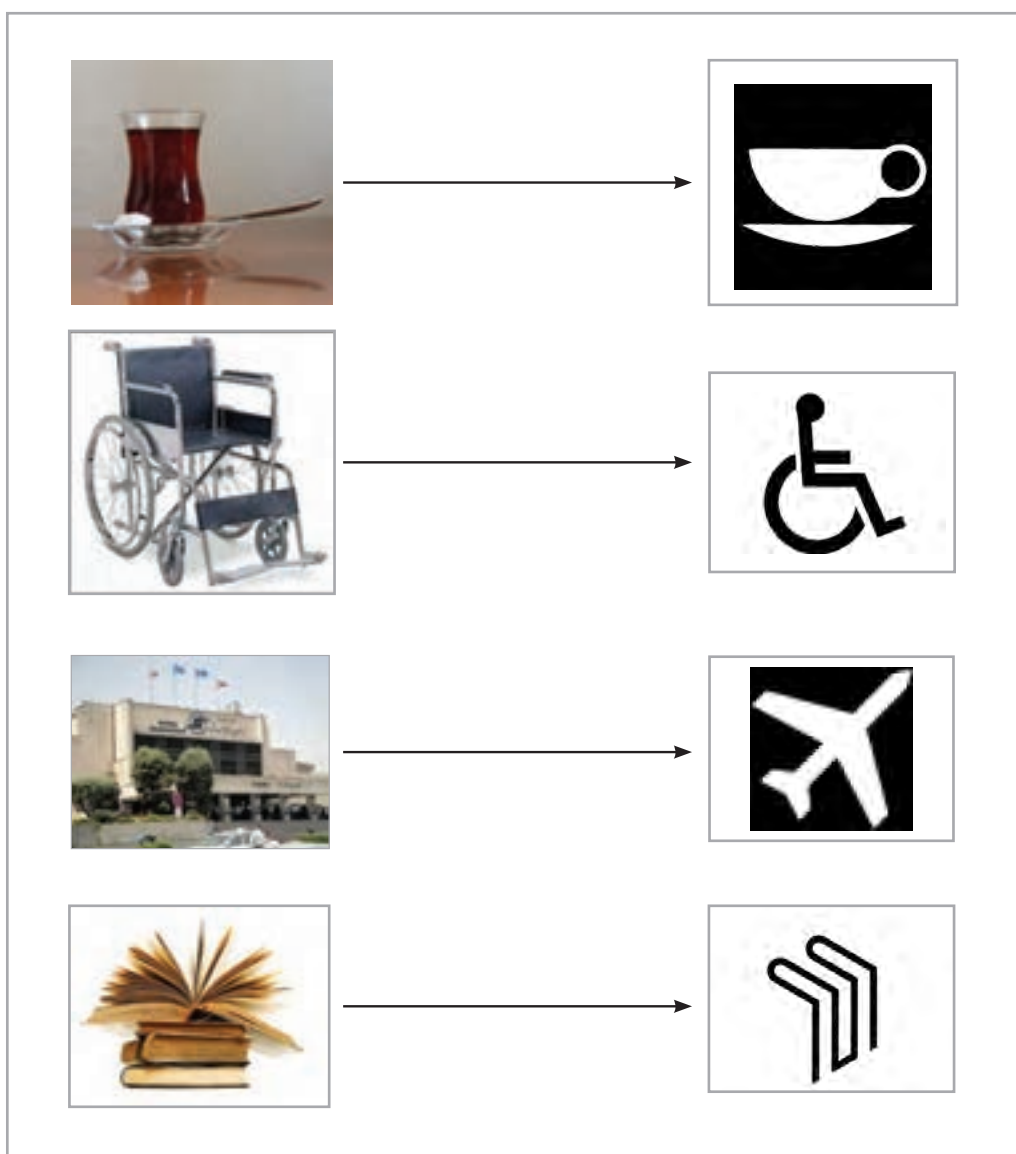
برای طراحی نشانه و پیکتوگرام، هنرجویان چه راه کاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری با مفهوم نشانه و پیکتوگرام آشنا شده و با راهنمایی هنرآموز خود از روش های گوناگون استفاده می کنند تا نشانه های ساده ای را طراحی کنند و نیز تجاربی در طراحی پیکتوگرام به دست خواهند آورد.

استاندارد عملکرد

■ طراحی نشانه های ساده بر اساس موضوع درخواستی و نشانه های راهنمای تصویری جهت هدایت افراد در مکان های عمومی

به تصاویر زیر نگاه کنید:

تصویر ۱

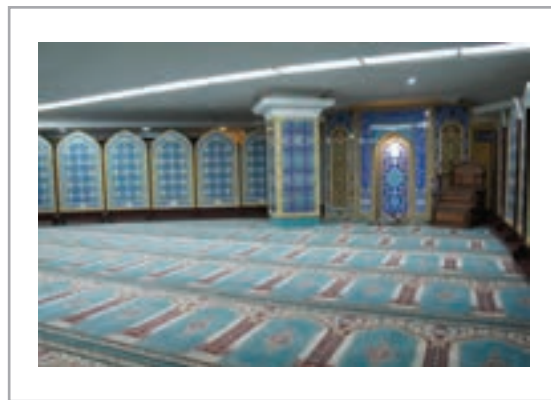
تصاویر سمت راست چه ارتباطی با تصاویر سمت چپ دارند؟ آیا می توان گفت تصاویر سمت راست ساده و خلاصه شده عکس های سمت چپ بوده و به یک معنا اشاره دارند؟ کدامیک از تصاویر را می توان نشانه نامید؟ درباره این پرسش ها فکر کنید، پاسخ های خود را در کلاس برای هنرجویان دیگر ارائه کنید.

نشانه چیست؟

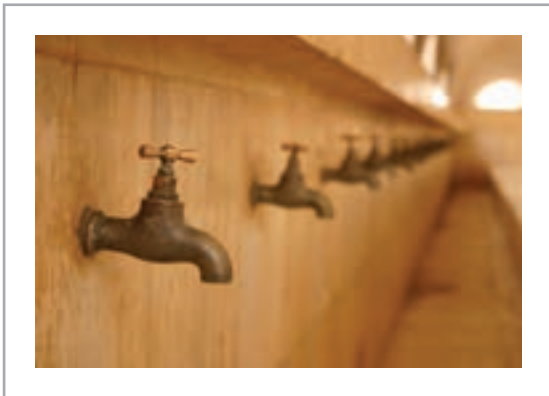
این واژه را به چه نام‌های دیگری می‌شناسید؟
نشانه انواع و نام‌های زیادی دارد، لوگو و آرم از جمله نام‌های آن است.
نشانه در چه مواردی کاربرد دارد؟
آیا می‌توانید نشانه‌های مختلفی را که تاکنون با آن‌ها روبه‌رو شده‌اید، نام ببرید؟
به تصاویر زیر نگاه کنید:
هر یک از این تصاویر به چه موضوعی اشاره دارد؟

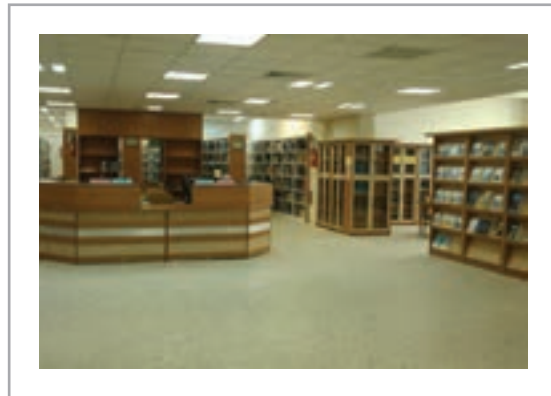
تصویر ۳

تصویر ۲

تصویر ۵

تصویر ۴

آیا می‌توان گفت هر تصویر بر موضوع خاصی دلالت می‌کند؟
 آیا می‌توان برای آن موضوع نشان یا نشانه‌ای در نظر گرفت و طراحی کرد؟
 به جملات زیر توجه کنید:

- ۱- تصویر آسمان ابری نشانه باریدن است.
 - ۲- تصویر درخت سبز در بیابان نشانه وجود آب در آن منطقه است.
 - ۳- تصویر ماهی در دریاچه نشانه وجود یک مرکز پرورش ماهی است.
 - ۴- تصویر دست دادن دو نفر نشان دوستی و بستن قرارداد است.
 - ۵- تصویر یک فنجان و قوری نشان از یک مرکز چایخوری است.
- آیا نشانه‌ها از تصویر ساخته می‌شوند یا حروف و نوشتار؟
 بنابراین «نشان» و «نشانه» ما را از وجود یا حضور یک فرد، واقعیت یا حالت چیزی مطلع می‌کند.
 بخش مهمی از روابط انسانی متکی بر نشانه‌هاست.

- ۱- تصاویر ۲، ۳، ۴، ۵ را به وسیله کاغذ پوستی یه کاغذ A4 منتقل کنید و در سه مرحله آن‌ها را در حدامکان ساده کنید. سپس تصاویر را روی تابلو کارگاه نصب و درباره آن‌ها گفتگو کنید.
- ۲- برای جملات ۱ تا ۵، نشانه یا تصویر مناسب انتخاب کنید و در کلاس ارائه نمایید.

فعالیت
کارگاهی

کاربرد نشانه‌ها بسیار گسترده است، بنابراین شامل تمام نشانه‌های علمی، فرهنگی و مانند آن نیز می‌شود. نشانه‌های پزشکی، شیمی، ریاضی، فیزیک، برق و الکترونیک، معماری، موسیقی، زبان، مذهب، جغرافیایی و ... سایر زمینه‌ها جزء این دسته از نشانه‌ها هستند. چرا که کاربرد آن‌ها صرفاً بیان تصویری مختصر و مفید موضوع است که به شکل یک اشاره تصویری تجسم یافته است و تبدیل به آرم یا نشانه شده است.

نشانه‌ها با توجه به معنایی که دارند می‌توانند بصری (دیداری) باشند و یا از سایر حواس آن‌ها را درک کرد، مانند رایحه‌ای که به مشام می‌رسد و ما را از وجود یک غذا را با خبر می‌کند یا آوا صدایی که شنیده می‌شود و از حضور فرد یا افرادی خبر می‌دهد و مانند صدای رعد و برق ما را از نزدیک بودن زمان بارش باران آگاه می‌کند. اثر انگشت، امضا یا یک عکس پرسنلی نشانه‌ای است که ما را از حضور و یا وجود یک فرد مطلع می‌کند. بنابراین برخی از این نشانه‌ها بصری هستند، مانند: اثر انگشت، امضا، عکس و ... که ما را به حوزه «نشانه‌ها» در ارتباط تصویری نزدیک می‌کنند.

کاربرد «نشانه» در ارتباط تصویری

به اطراف خود دقت کنید. آیا می‌توانید چند نمونه از نشانه‌های گرافیکی را در محیط و فضای روزمره خود نام ببرید؟ نشانه‌های گرافیکی چه کاربردهایی دارند؟ نشانه‌ها در درجه نخست برای ایجاد هویت، طراحی می‌شوند. نشانه، مانند چهره یا نام اشخاص است. برای مثال می‌توانیم برای معرفی شخصی بگوییم «آن خانمی که قد متوسط دارد، عینک می‌زند و همیشه مانتوی زرشکی می‌پوشد» و یا آن که او را با نامش معرفی می‌کنیم: خانم «مریم ...». طبیعی است که اشخاص ترجیح می‌دهند با نامشان معرفی شوند تا آنکه آن‌ها را توصیف کنند، زیرا توصیف می‌تواند گمراه کننده باشد. نشانه برای هر سازمان، محصول یا خدمات مثل نام برای اشخاص است زیرا به دلیل آنکه خلاصه است بهتر به خاطر سپرده می‌شود. تفاوت نشانه با نام در اینست که به سواد خواندن نیاز ندارد، زیرا تنها کافیست که شکل آن را ببینیم، بتوانیم تشخیص دهیم و به یاد بسپاریم. از این رو نشانه را بهتر است به امضا تشبیه کرد که هر چند ممکن است بتوان آن را خواند ولی تشخیص نشانه و به خاطر سپردن آن مهم‌تر از خواندن است.

تصویر ۷

تصویر ۶

تصویر ۱۰

تصویر ۹

تصویر ۸

یکی از فعالیت‌های طراحان گرافیک در ارتباط تصویری طراحی آرم یا نشانه است. طراحی نشانه برای هویت‌بخشی یک موضوع خاص و یا معرفی آن انجام می‌شود مانند طراحی نشانه برای شرکت‌ها، سازمان‌ها، نهادهای تجاری، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و همچنین محصولات، خدمات، شعارهای سازمانی و آموزه‌های آن.

تصویر ۱۲

تصویر ۱۱

تصویر ۱۴

تصویر ۱۳

تصویر ۱۵

نشانه‌ها از نظر شکل

در طراحی گرافیک شکل نشانه بر اساس گونه‌های مختلفی از تصاویر، مانند صورتک‌های آشنا، تصاویر انتزاعی، حروف الفبا، فرم‌های انتزاعی و غیره شکل می‌گیرد. ولی به طور کلی می‌توان همه این گونه‌ها را به چهار بخش تقسیم کرد. ولی در هر صورت همه آن‌ها به نام کلی نشانه، آرم، لوگو یا نشانه انحصاری شناخته می‌شوند که عبارتند از:

- ۱- نشانه‌های تصویری
- ۲- نشانه نوشته (لوگوتایپ)
- ۳- نشانه با حروف اختصاری
- ۴- آمیختگی چند شیوه برای طراحی نشانه

نشانه‌های تصویری

به تصاویر زیر نگاه کنید:

تصویر ۱۹

تصویر ۱۸

تصویر ۱۷

تصویر ۱۶

- عناصر اصلی در طراحی این نشانه‌ها چیست؟
- آیا می‌توانید بگویید هر نشانه متعلق به کجا و یا چه موضوعی است؟
در تعداد قابل توجهی از نشانه‌ها، یا لوگوها از تصاویری استفاده شده که برای بسیاری از افراد آشنا است، مانند: تصویر انسان و جانوران، گل‌ها و گیاهان، بناهای معماری و سایر ساخته‌های بشر.
این تصاویر گاه بر اساس نام سازمان یا محصول برای طراحی انتخاب می‌شوند، و گاه بر حسب تناسب آن با جنبه‌هایی از اهداف سازمانی. این نوع نشانه‌ها از قدیم تاکنون برای سازمان‌ها یا محصولات و خدمات استفاده شده‌اند.

نشانه نوشته (لوگو تایپ)

به تصاویر زیر دقت کنید:

تصویر ۲۰

تصویر ۲۲

تصویر ۲۱

- طراح از چه عنصری در طراحی این نشانه‌ها بهره برده است؟
- آیا فونت‌های طراحی شده با فعالیت آن سازمان متناسب است؟
نشانه‌ها گاه تنها بر اساس شکل نوشتاری نام سازمان یا محصول یا کالا طراحی می‌شوند. برای طراحی نشانه بر اساس نام محصول یا کالا و یا ... طراح علاوه بر ویژگی شکل نوشتاری نام، فونت یا قلم مناسبی نیز برای آن در نظر می‌گیرد همچنین در طراحی نشانه، به بعضی از جوانب فعالیت آن سازمان، نهاد یا محصول توجه می‌کند.

به این تصاویر دقت کنید:

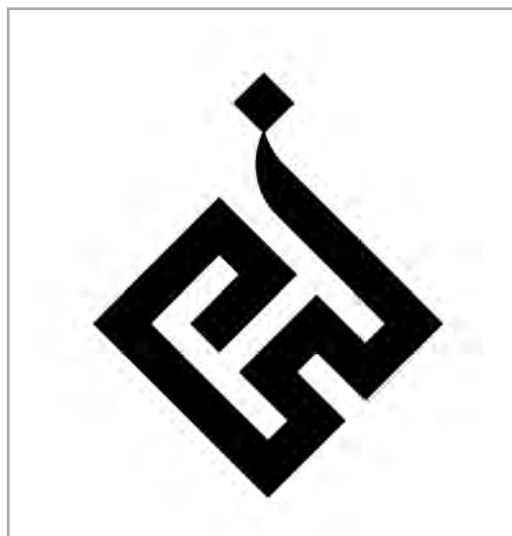
- عنصر اصلی در طراحی این نشانه‌ها چیست؟
- این نشانه‌ها را با تصاویر نشانه نوشته مقایسه کنید. چه تفاوتی بین آن‌ها وجود دارد؟
توصیف طراحی نشانه بر اساس چند حرف اختصاری به جای نام، شباهت زیادی به طراحی نشانه نوشته دارد. معمولاً طراحان وقتی به طراحی نشانه با حروف اختصاری رو می‌آورند که نام سازمان یا محصول از چند کلمه تشکیل شده باشد، و سفارش‌دهنده مایل باشد که سازمان، محصول یا خدماتش با همان چند حرف اختصاری شناخته شود. این موضوع به دلیل گوناگون در زبان‌های لاتین بیشتر رایج است، ولی در ایران نیز بعضی از سازمان‌ها یا نهادها به خلاصه کردن نامشان به همان حروف اختصاری اقدام می‌کنند.

تصویر ۲۳

تصویر ۲۵

تصویر ۲۴

آمیختن چند شیوه در طراحی یک نشانه

به تصاویر زیر نگاه کنید:

- چه عناصری در طراحی این نشانه‌ها به کار رفته است؟

- این نشانه‌ها چه تفاوت و یا شباهتی با دیگر نشانه‌های گفته شده در قسمت‌های بالا دارد؟

برای نمایش یک مفهوم یا بیان فکر و ایده، در بسیاری از نشانه‌ها به طور همزمان از چند شیوه استفاده می‌شود، به طوری که مفاهیم گوناگونی را با موضوع کار سازمان یا خصوصیات محصول و یا خدمات ارتباط می‌دهد.

تصویر ۲۷

تصویر ۲۶

تصویر ۲۹

تصویر ۲۸

آمیختن همزمان تصویر طرح و نوشتار برای طراحی نشانه، برای تأکید یا نیرومند ساختن آن به کار می‌رود، ولی در بسیاری از نشانه‌ها، این آمیختگی به خاطر نام سازمان، محصول یا خدماتی است که خود از چند کلمه تشکیل شده‌اند و یا فعالیت‌های متنوع و خصوصیت‌های چندگانه‌ای دارند. مانند: فروشگاه لوازم ورزشی، رستوران، هتل، موزه و نمایشگاه و مانند آن.

تصویر ۳۲

تصویر ۳۱

تصویر ۳۰

تصویر ۳۵

تصویر ۳۴

تصویر ۳۳

- ۱- برای یک تولید کننده لوازم نقاشی ساختمان یک نشانه کاملاً تصویری طراحی کنید برای این کار می‌توانید نمونه‌های طراحی شده را از منابع مختلف جمع‌آوری کنید و یا از برخی ابزارهای نقاشی عکاسی کنید. سپس به ایده خود دست یابید.
- ۲- برای تولید کننده لوازم نقاشی ساختمان نشانه‌ای را طراحی کنید که فقط نوشتاری باشد و یا از حروف اختصاری استفاده شود.
- ۳- چند نشانه از محصولات یا سازمان‌ها و ... را که می‌شناسید در محیط پیرامون خود جست‌وجو کنید، از آن‌ها عکس گرفته (یا در اینترنت جست‌وجو کرده از آن‌ها پرینت تهیه کنید) و بر روی دیوار کلاس نصب کنید و درباره هر یک توضیح دهید که اولاً این نشانه‌ها معرف چیست؟ دوم اینکه چقدر با دیدن تنها نشانه، بدون نوشتار به موضوع آن پی می‌بریم.
- ۴- از موضوع‌های زیر در چند وضعیت عکاسی کنید:
 - یک حیوان اهلی
 - گیاه (گل آپارتمانی، درختان و ...)
 - یک حشره
 - با استفاده از روش‌هایی که در تصویرسازی آموخته‌اید در ۳ یا ۴ مرحله عکس خود را ساده کنید. (بصورت انتقال طرح با پوستی و یا نرم‌افزار)
 - در یک یا دو جمله توضیح دهید که برای رسیدن به چه معنایی طرح خود را ساده کرده‌اید.
 - از جملات خود به صورت خلاصه یک یا دو کلمه را استخراج کنید و آن را با یک طرح ساده ترکیب کنید، اکنون شما یک نشانه تولید کرده‌اید.

نشانه‌ها از نظر شیوه ارتباط با موضوع

هر نشانه دو جنبه اساسی دارد؛ نخست جنبه شکل که به روش‌های طراحی و اجرای گرافیک، ارتباط دارد و دیگری جنبه ارائه فکر و ایده یا چگونگی ارتباط آن با موضوع است. شکل نشانه بر اساس فکر و ایده هدفمندی طراحی و ساخته می‌شود، که طراح به آن می‌اندیشد و در اجرای گرافیکی آن را در نظر داشته است.

نشانه نیز مثل هر اثر دیگری در ارتباط تصویری، پیام یا معنایی خاص دارد با این تفاوت که معنا در نشانه بسیار غیر مستقیم و کلی است. به همین سبب محتوا یا معنا را در نشانه، "فکر" یا "ایده کلی" می‌نامیم.

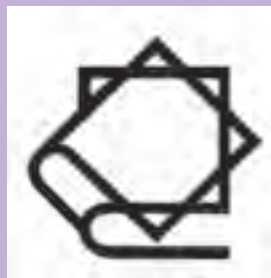
به نشانه‌های زیر نگاه کنید.

تصویر ۳۸

تصویر ۳۷

تصویر ۳۶

- چه ایده‌هایی برای طراحی این نشانه‌ها در نظر گرفته شده است؟
- آیا برای این نشانه‌ها، می‌توان تصاویر آشنایی را پیدا کرد؟
- با همکلاسی‌های خود در این مورد گفت‌وگو کنید.
- با استفاده از کاغذ پوستی سعی کنید فرم نشانه‌ها را در چند مرحله تغییر را ساده‌تر کنید.
- برای هر یک از نشانه‌ها از نظر اجرای گرافیکی، پیشنهادهای دیگری ارائه نمایید.

- چند آرم (نشانه) و چند عکس که آرم‌ها از آن‌ها تأثیر پذیرفته‌اند را جمع‌آوری کنید.
- نشانه‌ها و عکس‌ها را به کلاس آورده و درباره آن‌ها گفت‌وگو کنید.

نشانه‌های راهنمای تصویری (پیکتوگرام)

به تصاویر زیر نگاه کنید:

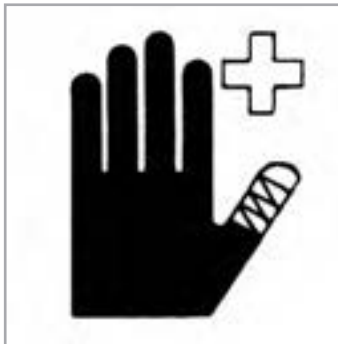
تصویر ۴۱

تصویر ۴۰

تصویر ۳۹

تصویر ۴۲

تصویر ۴۳

در کدام مکان‌ها این تصاویر را دیده‌اید؟

کاربرد اصلی آن‌ها چیست؟

پیکتوگرام‌ها یا نشانه‌های راهنمای تصویری، نشانه‌هایی هستند که برای اطلاع‌رسانی و راهنمایی به کار می‌روند. این علائم تصویری در محیط زندگی شهری موارد استفاده زیادی دارند. ما اهمیت تابلوهایی که این علائم و نشانه‌ها را بر روی آن می‌بینیم به خوبی می‌دانیم مانند: خطر برق‌گرفتگی یا سقوط مصالح، آب آشامیدنی و سرویس‌های بهداشتی، منع استعمال دخانیات، محل عبور بچه‌ها، وجود رستوران، تلفن، لزوم استفاده از کلاه ایمنی، دستکش، عینک جوشکاری در محیط کار، انواع نشانه‌های ورزشی، نشانه‌های مکان‌های ویژه و نشانه‌های تصویری در اماکن عمومی مانند پایانه‌های حمل و نقل، بیمارستان‌ها، پارک‌ها و بوستان‌ها. به خاطر نیازهای جدید، هر روز تعدادی به این‌گونه نشانه‌ها افزوده می‌شود. استفاده از این نوع نشانه‌ها بر روی ابزار و وسایل برقی یا الکترونیکی، برای استفاده خانگی (تلویزیون، یخچال، ماشین لباسشویی، رایانه شخصی) و یا ابزار صنعتی و انواع وسایل کار، حمل و نقل نیز رواج بسیار یافته است. شمار بسیاری از علائم تصویری برای راهنمایی کاربران و مراجعه‌کنندگان به پایگاه‌های اینترنتی و فضاهای مجازی

طراحی شده، عموم مردم به کمک آن‌ها موضوعات مورد توجهشان را آسان‌تر و زودتر پیدا می‌کنند و هنگام کاربری، کمتر دچار اشتباه می‌شوند، نمونه آن را در علائم جست‌وجو در فضای اینترنت بسیار دیده‌ایم. علائم تصویری امروزه جایگاه خاصی در پیامک‌های روزمره تلفنی نیز پیدا کرده‌اند به طوری که در عمل به جای ده‌ها کلمه به کار گرفته می‌شود.

علائم تصویری برای بیان مفاهیم خود به زبان و کلمات نیاز ندارند و بیشتر مردم جهان آن‌ها را بسیار زود و آسان یاد می‌گیرند. امروزه این علائم به یک زبان مشترک بین‌المللی تبدیل شده‌اند و از آنجایی که نشانه‌های تصویری از برخی جهات به «پیکتوگرام» که نوعی زبان کامل تصویری پیش از اختراع الفبا و زبان نوشتاری بود شباهت دارند. از اینرو به آن‌ها «پیکتوگرام» گفته می‌شود.

از چند پیکتوگرام در مراکز خرید، مترو، مراکز زیارتی و گردشگری، ادارات و ... عکس تهیه کنید، آن‌ها را در کلاس نصب کنید و درمورد آن‌ها با یکدیگر گفت و گو کنید

فعالیت
کارگاهی

ویژگی مهم برای پیکتوگرام یا علائم تصویری، ارتباط پذیری ساده و روشن آن‌ها با یک موضوع است. خلاصه و ساده بودن طراحی این نشانه‌ها فقط برای این است که فهم و یادگیری و به خاطر سپردن آن‌ها در ذهن آسان باشد. این نشانه‌ها به هر شکل که باشند باید با موضوع و مفهوم مورد نظر تا حد امکان پیوند نزدیک داشته باشند.

نکته

۱- با روش‌هایی که قبلاً برای طراحی یک نشانه آموخته‌اید برای کتابخانهٔ مدرسه، سرویس بهداشتی، بوفه هنرستان خود یک نشانهٔ کاملاً تصویری طراحی کنید (با ساده‌سازی عکس یک کتاب یا یک قفسهٔ کتاب و کتابدار و مانند آن)
۲- نشانهٔ تصویری خود را بدون نوشتار بر روی دیوار کارگاه نصب کنید و از همکلاسی‌های خود بپرسید آیا می‌توانند بگویند که این نشانه آن‌ها را به کجا راهنمایی می‌کند. دربارهٔ این موضوع با یکدیگر گفت و گو کنید.

فعالیت
کارگاهی

چه چیزهایی در طراحی پیکتوگرام آموخته‌اید؟ به نظر شما نشانه‌های راهنمای تصویری (پیکتوگرام) چه ویژگی‌هایی باید داشته باشند؟
فکر می‌کنید چه رابطه‌ای بین شکل ظاهری یک پیکتوگرام و پیام آن وجود دارد؟
برای پاسخ به این پرسش‌ها در کارگاه با هنرآموز خود گفت و گو کنید.
برخی از پاسخ‌ها را در ویژگی‌های پیکتوگرام جست و جو کنید.

کار گروهی

ویژگی‌های پیکتوگرام (نشانه‌های راهنمای تصویر)

- ساده و خلاصه شده باشند.
- متمایز و متفاوت باشند.
- ارتباطشان با موضوع به آسانی قابل تشخیص باشد.
- جذابیت بصری داشته باشند.
- به خاطر سپرده شوند و فراموش نشوند.
- با فرهنگ و هویت ملی سازگاری داشته باشند.
- اکنون نشانه‌های زیر را از نظر ارتباط با موضوع و به خاطر سپرده شدن دسته‌بندی کنید، کدام نشانه‌ها از فرم‌ها و نقوش ملی گرفته شده‌اند؟

تصویر ۴۵

تصویر ۴۴

تصویر ۴۷

تصویر ۴۶

تصویر ۵۰

تصویر ۴۹

تصویر ۴۸

پیکتوگرام‌ها یا علائم تصویری به طور کلی برای اطلاع‌رسانی و راهنمایی عموم رهگذرها، مراجعه‌کنندگان، بازدیدکنندگان، کاربران، مشتریان یا خریدکنندگان در فضاهای عمومی شهری، محیطی، عمومی سرپوشیده یا باز و نیز فضاهای مجازی از این دست به کار می‌روند. مجموعه این نشانه‌های راهنمای تصویری (پیکتوگرام‌ها) در یک محیط ثابت همانطور که گفته شد، بهتر است به سبکی نظام‌مند و یکسان طراحی شوند تا مردم یا گروه مخاطبین مورد نظر با آن‌ها بهتر آشنا شده و راحت‌تر به خاطر بسپارند.

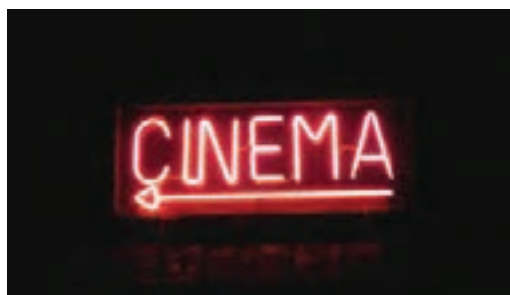
انواع پیکتوگرام

برای سهولت در فکر کردن به این نوع نشانه‌های تصویری می‌توان آن‌ها را در پنج گروه تقسیم کرد.

- ۱- نشانه‌های راهیابی
- ۲- نشانه‌های رفاهی
- ۳- نشانه‌های ایمنی
- ۴- نشانه‌های هشداردهنده
- ۵- نشانه‌های بازدارنده

نشانه‌های راهیابی

این نشانه‌ها محل کارها، خدمات یا چیزهایی را نشان می‌دهد که مراجعه‌کننده برای رسیدن به آن‌ها به آنجا آمده است. مانند: جایگاه فروش بلیت، بازرسی، سالن سینما به طرف قفس حیوانات، آکواریوم آبیان، به سمت قطارها، ورودی و خروجی مسافران پروازها، محل فروشگاه‌های مختلف در یک مرکز خرید و مانند آن.

تصویر ۵۳

تصویر ۵۲

تصویر ۵۱

نکته

پرمصرف‌ترین نشانه تصویری برای راهیابی شکل پیکان (فلش) است که ممکن است به انواع سبک‌ها در میان گروه نشانه‌های یک محل مورد استفاده قرار گیرد. گاهی همراه بودن نشانه پیکان (فلش) با سایر نشانه‌های راهیابی، مسیر و رسیدن به منظور مراجعه‌کننده را برای او آسان‌تر می‌کند.

فعالیت
کارگاهی

۱- چند نوع از پیکتوگرام‌هایی که از فرم پیکان (فلش) با نوشتار در محیط خود می‌بینید را انتخاب کرده و از روی آن‌ها عکس بگیرید و یا در اینترنت جست‌وجو کنید و به کارگاه آورده و در مورد آن با سایر هنرجویان گفت‌وگو کنید.
۲- برای دفتر مدیر هنرستان، آبدارخانه و کتابخانه هنرستان فقط با علامت فلش و نوشتار پیکتوگرام طراحی کنید و در کارگاه با راهنمایی هنرآموز درباره آن‌ها توضیح دهید.

نشانه‌های رفاهی

تصویر ۵۶

تصویر ۵۵

تصویر ۵۴

نشانه‌های رفاهی، رهگذارن، مراجعه‌کنندگان یا کاربران را از وجود امکان رفاهی که به حضور آن‌ها در یک محل ارتباط مستقیمی ندارد آگاه می‌سازد. مانند: نشانه‌هایی برای وجود نمازخانه، آسانسور، آب‌خوری یا آب آشامیدنی در یک مکان، بوفه، سرویس‌های بهداشتی، دریافت چرخ‌دستی، صندلی چرخ‌دار، اتاق پرو و یا محل تعویض نوزاد و شارژ باطری تلفن همراه و ...

از چند پیکتوگرام در مراکز خرید، زیارتی، ادارات و ... عکس تهیه کنید و شما نیز برای ۵ عدد پیکتوگرام پیشنهاد جدید بدهید. اکنون برای هر یک از پیکتوگرام‌ها پیشنهاد خود را اجرا کنید. (به صورت اجرای دستی یا نرم‌افزاری).

نشانه‌های ایمنی

این نشانه‌ها به مخاطبین خود توصیه‌های ایمنی می‌کنند، مانند توصیه به استفاده از دستکش یا کلاه ایمنی، مراقبت از کشیده شدن لباس‌های بلند هنگام استفاده از پله برقی، گرفتن دست کودکان، شستن دست‌ها، استفاده از پلکان اضطراری و یا وجود کمک‌های اولیه.

تصویر ۶۰

تصویر ۵۹

تصویر ۵۸

تصویر ۵۷

یک پیکتوگرام برای رعایت ایمنی و بهداشت در حیاط مدرسه طراحی کنید و درباره آن در کارگاه توضیح دهید.

نشانه‌های هشدار دهنده

تصویر ۶۱

نشانه‌های هشدار دهنده، مردم را متوجه می‌کند که باید نسبت به موضوع خاصی احتیاط کنند. مانند نشانه‌های تصویری هشدار در مکان‌های مختلف عمومی، فاصله گرفتن از قفس حیوانات، یا جایگاه توقف قطار شهری، اعلام خطر سقوط مصالح ساختمانی و یا برق‌گرفتگی.

تصویر ۶۴

تصویر ۶۳

تصویر ۶۲

نشانه‌های بازدارنده

این نشانه‌ها ممنوعیت کاری را به مراجعه‌کنندگان اعلام می‌کنند و یا آن‌ها را از انجام آن کار باز می‌دارند، مانند: استفادهٔ دخانیات، ورود به مکان‌هایی مانند تأسیسات برق یا موتورخانه، ورود آقایان و یا بانوان به یک مکان خاص، غذا دادن به حیوانات در باغ وحش، ریختن زباله، دست زدن به بعضی کالاها در فروشگاه‌ها، که پرمصرف‌ترین نشانه‌های بازدارنده هستند و در این‌گونه از نشانه‌ها، تصویر کف دستی که انگشتان آن به سمت بالاست به عنوان علامت بازدارنده استفاده می‌شوند.

از نشانه‌های رایج دیگر در این زمینه برخی از علائم رانندگی است که به شکل دایرهٔ قرمزبست که یک قطر آن از سمت چپ و بالا به طرف پایین ترسیم می‌شود.

این دو نشانه به طور کلی معنای «اکیداً ممنوع» دارند و بیشتر همراه یا در ترکیب با نشانه‌های بازدارنده دیگر می‌آیند تا مخاطب سریع‌تر و بهتر موضوع ممنوعیت را بداند و مطابق با آن رفتار کند.

تصویر ۶۷

تصویر ۶۶

تصویر ۶۵

آشنایی با هندسه، فرم و محتوا

به نشانه‌های زیر نگاه کنید:

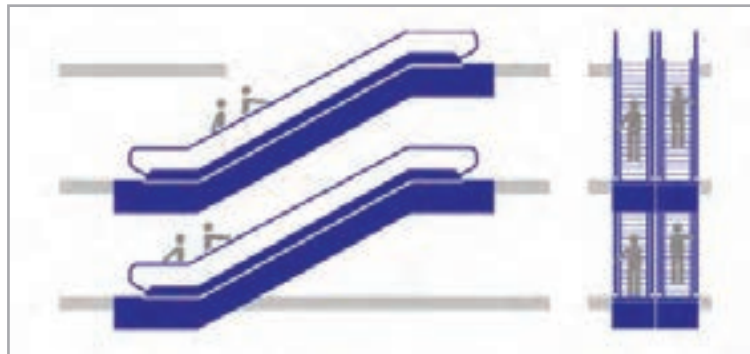
تصویر ۷۰

تصویر ۶۹

تصویر ۶۸

تصویر ۷۱

۱- هر یک از نشانه‌ها چه مفهومی دارند؟

۲- آیا فرم‌های به کار رفته در طراحی هر یک با مفهوم آن‌ها هماهنگ است؟

همه نشانه‌ها با هر ویژگی و کیفیتی که در طراحی آن‌ها در نظر گرفته شده باشد دارای دو جنبه اساسی و بنیادین هستند. یکی فکر و ایده است که نشانه معنی یا موضوع آن را تداعی می‌کند و دیگری اجرای گرافیک یا شیوه طراحی آن است که تشکیل‌دهنده ساختار بصری نشانه است. این دو جنبه در روند کار طراحی بر یکدیگر تاثیر می‌گذارند. به این معنی که هنگام جست‌وجو و تحقیق برای یافتن ایده و فکر برای نشانه به طور طبیعی ساختار یا شکل‌های معینی نیز به نظر طراح می‌رسد که آن‌ها را ثبت یا یادداشت می‌کند و نیز هنگام طراحی شکل برای نشانه، فکر و ایده مناسبی پیدا می‌شوند که در کارها تاثیر می‌گذارند. ولی در هر صورت می‌توان این دو روند را از هم جدا کرد و به عنوان دو جنبه اصلی هر نشانه‌ای در ارتباط تصویری به آن‌ها توجه نمود.

بیننده یا مخاطب شکل نشانه را به هر حال در نظر اول می‌بیند ولی بهتر است این شکل افزون بر ساختار بصری که دارد، دارای یک معنا و مفهوم قابل تشخیص نیز باشد. معنا یا مفهوم نشانه ممکن است

در نظر اول مورد توجه بیننده قرار گیرد و یا با تأمل و توجه بیشتری آن را دریابد. فکر و ایده در نشانه، نکته فکری خلاصه شده‌ای است که با ظرافت و خلاقیت اشاره‌ای مستقیم یا غیر مستقیم به سازمان، محصول یا خدمات آن را دارد.

به نظر شما کدامیک از فرم‌های دایره، مثلث، مربع، بیضی و مستطیل برای علائم هشداردهنده ایمنی و بازدارنده مناسب‌ترند؟ از میان رنگ‌ها کدام رنگ را برای هشدار و احتیاط و کدام رنگ را برای بازداشتن از یک عمل پیشنهاد می‌کنید و ضمناً رنگ‌های بین‌المللی این علائم را در کارگاه معرفی کنید. دلیل خود را در کارگاه به گفت‌وگو با سایر هنرجویان در میان بگذارید.

کار گروهی

طراحی کردن نمونه‌های اولیه

تصویر ۷۳

تصویر ۷۲

تصویر ۷۵

تصویر ۷۴

به نمونه‌های زیر توجه کنید:

- این نشانه‌ها چه تفاوتی با تصاویر واقعی دارند؟ شکل در طراحی این نشانه‌ها بسیار ساده دیده می‌شود ولی رسیدن به این شکل‌های ساده روند طراحی ساده‌ای نداشته است. شکل ساده شده این نشانه‌ها باعث می‌شود بهتر و بیشتر در یاد بمانند و یکی از عوامل موفقیت آن‌ها در ارتباط تصویری است.

در پیکتوگرام‌ها نیز مانند طراحی نشانه‌ها تلفیق دو عنصر شکل و نوشتار استفاده می‌شود که به ضرورت در رنگ‌های متنوع و یا داخل کادرهای رنگی قرار می‌گیرند.

۱- برای یک داروخانه باجه تحویل دارو، باجه تحویل نسخه و قسمت صندوق، پیکتوگرام طراحی کنید.

۲- به شکل طراحی دست آزاد (اسکیس)، برای یک پیکتوگرام از ایده تا اجرا طراحی کنید و آن را در محیط نرم‌افزار یاران‌ه ای ترسیم کنید. (و یا با ابزارهای ترسیمی دیگر اجرا کنید).

فعالیت کارگاهی

ارزشیابی شایستگی نشانه و پیکتوگرام

شرح کار:

طراحی نشانه بر اساس موضوع و با توجه به پیام نشانه و درخواست مشتری و نیز شناخت نشانه‌های راهنمای تصویری (پیکتوگرام) و اتود زدن برای طراحی پیکتوگرام و اجرای آن به صورت دستی یا در نرم‌افزار

استاندارد عملکرد:

طراحی نشانه‌های ساده بر اساس موضوع سفارش و نشانه‌های تصویری جهت هدایت افراد در مکان‌های عمومی

شاخص‌ها:

- ۱- شناخت سواد بصری
- ۲- فرم، رنگ و محتوا
- ۳- آشنایی با اصلاحات گرافیک تخصصی
- ۴- شناخت نرم‌افزارهای گرافیکی
- ۵- مهارت در طراحی دستی و اجرای طرح در نرم‌افزار
- ۶- ارائه آن به صورت پرینت یا ماکت

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

زمان: ۱۲۰ دقیقه

مکان: سایت گرافیک

تجهیزات: قلم و کاغذ، کامپیوتر و نرم‌افزارهای گرافیکی

ابزار و تجهیزات: مداد، کاغذ، رایانه - اسکنر، پرینتر - نرم‌افزارهای گرافیکی (Vector) خطی

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	آماده سازی مقدمات پروژه	۱	
۲	طراحی کردن نمونه های اولیه	۲	
۳	ارائه طرح به مشتری	۲	
	شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: ۱- دقت و تمرکز در اجرای کار ۲- شایستگی تفکر و یادگیری مادام‌العمر ۳- اخلاق حرفه‌ای	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.